

Handleiding PIGLOW welzijnsmetingen

Laadproces

PIGLOW

Dit project is gefinancierd uit het onderzoeks- en
Innovatieprogramma Horizon 2020 van de Europese
Unie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 816172

Inhoud

Introductie	3
Waarom een welzijnsbeoordeling van het laadproces	3
Timing en frequentie van de beoordelingen.....	3
Management van het laadproces	4
Laadproces	5
Resultaten en feedback	9

Introductie

Waarom een welzijnsbeoordeling van het laadproces?

Omdat het laadproces plaatsvindt aan het einde van het leven van de dieren wordt het makkelijk vergeten wanneer men nadenkt over dierenwelzijnsproblemen. Toch zijn er veel factoren van het laadproces die bij de dieren voor stress of pijn kunnen zorgen. De PIGLOW welzijnsbeoordelingen helpen je om welzijnsindicatoren te identificeren die belangrijk zijn tijdens het laadproces.

Timing en frequentie van de beoordelingen

Het wordt aangeraden om iedere keer dat er dieren geladen worden een welzijnsbeoordeling te doen. De beoordelingen moeten tijdens het laadproces zelf uitgevoerd worden.

Management van het laadproces

De eerste sectie van de beoordeling bevat vragen gerelateerd aan het management van het laadproces. Deze vragen kunnen beantwoord worden voordat het werkelijke laadproces begint.

Vraag – Drinkwater

Hebben de dieren tijdens het wachten toegang tot drinkwater?
Noteer de maximale periode (in uren) voorafgaand aan het laden waarin de dieren geen toegang hadden tot drinkwater

Uitleg

Het is beter als de dieren kunnen drinken tot het begin van het laadproces om te voorkomen dat de dieren uitgedroogd raken.

Vraag – Groepscompositie

Voorafgaand aan het laden (wachtruimte) zijn de dieren / Tijdens het laden zijn de dieren

- Nog steeds in stabiele groepen
- Gemengd met dieren van andere groepen

Uitleg

Gemengd zijn met onbekende dieren van andere groepen kan voor sociale stress zorgen, zowel in de wachtruimte als tijdens het laadproces. Het kan ook leiden tot agressie, waardoor de dieren verwondingen kunnen oplopen tijdens het laadproces.

Laadproces

During the loading process, you will observe each group/batch of animals that is loaded. For each group, you will be asked whether you observe any occurrences of several welfare indicators.

Vraag – Aantal varkens

Registeer het aantal varkens in deze lading/groep

Explanation

Deze informatie wordt gebruikt om het totale aantal dieren dat geobserveerd wordt tijdens het laadproces te bepalen.

Vraag – Terughoudend om te bewegen

Zijn er varkens in deze groep die weigeren/terughoudend zijn om te bewegen?

Uitleg

Als de dieren niet willen bewegen kan dit erop wijzen dat ze angst of stress ervaren. Varkens die niet willen bewegen kunnen leiden tot spanning in de groep, wat het laadproces kan vertragen en tot verwondingen kan leiden.

De kans dat varkens niet willen bewegen zal groter zijn als ze gedwongen worden om te snel te bewegen of als ze het gedrag van de mensen als onprettig ervaren. De omgang met de dieren gedurende hun leven kan ook invloed hebben op hoe ze op mensen reageren. Hoe positiever de dieren behandeld zijn voorafgaand aan het laadproces, hoe kleiner de kans dat ze angstig zullen zijn of aversief gedrag tonen tijdens het laadproces.

Dat dieren weigeren te bewegen kan ook te maken hebben met een onbekende omgeving. Als de dieren over een type vloer moeten gaan of een route moeten volgen die ze niet kennen, kan het helpen om ze een aantal seconden te geven om gewend te raken aan de omgeving en ze niet te dwingen om te bewegen. Hierdoor zal het proces uiteindelijk waarschijnlijk soepeler verlopen.

Belangrijke aspecten van het transportvoertuig zijn de laadklep/helling waar de dieren overheen moeten en de verlichting. Minder steile hellingen zijn makkelijker voor de dieren en varkens gaan bij voorkeur van een donkerdere naar een lichtere plek. Het hebben van meer lichten (maar niet te fel) in het transportvoertuig dan in de wachtruimte kan dus helpen om de dieren vrijwillig te laten bewegen.

Risicofactoren

- Mensen die de varkens forceren om te snel te bewegen
- Mensen die zich onprettig gedragen
- Onbekende vloer/route
- Steile laadklep
- Een donker transportvoertuig

Vraag – Omdraaien

Zijn er varkens in deze groep die zich weer omdraaien?

Uitleg

Als varkens zich weer omdraaien terwijl ze richting/in het transportvoertuig lopen kan dit erop wijzen dat ze angst of stress ervaren. Varkens die niet willen bewegen kunnen leiden tot spanning in de groep, wat het laadproces kan vertragen en tot verwondingen kan leiden.

De kans dat varkens zich weer omdraaien zal groter zijn als ze gedwongen worden om te snel te bewegen of als ze het gedrag van de mensen als onprettig ervaren. De omgang met de dieren gedurende hun leven kan ook invloed hebben op hoe ze op mensen reageren. Hoe positiever de dieren behandeld zijn voorafgaand aan het laadproces, hoe kleiner de kans dat ze angstig zullen zijn of aversief gedrag tonen tijdens het laadproces.

Dat varkens zich omdraaien kan ook te maken hebben met een onbekende omgeving. Als de dieren over een type vloer moeten gaan of een route moeten volgen die ze niet kennen, kan het helpen om ze een aantal seconden te geven om gewend te raken aan de omgeving en ze niet te dwingen om te bewegen. Hierdoor zal het proces uiteindelijk waarschijnlijk soepeler verlopen.

Varkens gaan bij voorkeur van een donkerdere naar een lichtere plek. Het hebben van meer lichten (maar niet te fel) in het transportvoertuig dan in de wachtruimte kan dus helpen om de dieren vrijwillig te laten bewegen.

Risicofactoren

- Mensen die de varkens forceren om te snel te bewegen
- Mensen die zich onprettig gedragen
- Onbekende vloer/route
- Een donker transportvoertuig

Vraag – Uitglijden of vallen

Zijn er varkens in deze groep die uitglijden of vallen?

Uitleg

Als de varkens tijdens het laadproces uitglijden of vallen, wijst dit erop dat de vloer van de vrachtwagen of de laadklep te glad of te steil zijn voor de varkens. Hierdoor kunnen de dieren meer verwondingen oplopen tijdens het laadproces en transport.

Varkens die vallen kunnen ook een teken zijn dat ze te snel voortbewogen worden en dat niet alle dieren het tempo bij kunnen houden.

Risicofactoren

- Gladde vloer
- Steile laadklep
- De dieren worden te snel voortbewogen

Vraag – Hijgen

Zijn er varkens in deze groep die hijgen?

Uitleg

Hijgen is een indicator van thermisch comfort. Als er dieren in de groep zijn die hijgen, wijst dit erop dat ze het te warm hebben. Dit kan komen doordat de temperatuur te hoog is of doordat de dieren te dicht op elkaar zitten.

Een andere oorzaak voor hijgen kan zijn dat de dieren te snel voortbewogen worden.

Risicofactoren

- De temperatuur ligt boven de grens van de thermische comfort zone
- De dieren zitten te dicht op elkaar
- Mensen die de varkens forceren om te snel te bewegen

Vraag – Rillen

Zijn er varkens in deze groep die rillen?

Uitleg

Rillen is een indicator van thermisch comfort. Als er dieren in de groep zijn die rillen, wijst dit erop dat de dieren het koud hebben.

Risicofactoren

- De temperatuur ligt onder de grens van de thermische comfort zone

Vraag – Kreupelheid

Zijn er dieren in deze groep die mank lopen?

Uitleg

Het laadproces is extra oncomfortabel voor varkens die mank lopen en maar moeilijk kunnen stappen, vooral als de beweegsnelheid bepaald wordt door andere dieren in de groep. Een steile of gladde laadklep zal het nog lastiger maken voor manke dieren om het transportvoertuig in te gaan.

Houd er rekening mee dat het volgens EU regelgeving niet is toegestaan om ernstig kreupele dieren te transporteren.

Meer informatie over risicofactoren voor het ontwikkelen van kreupelheid zijn te vinden in de handleidingen voor vleesvarkens en zeugen.

Risicofactoren

- Steile laadklep
- Gladde vloer
- De varkens worden te snel voortbewogen

Vraag – Ziekte

Zijn er dieren in deze groep die ziek zijn?

Uitleg

Het laadproces kan extra oncomfortabel zijn voor varkens die ziek zijn, omdat zwakte het fysiek moeilijk kan maken voor de dieren om te bewegen en mentaal moeilijk om te verwerken wat er gebeurt. In beide gevallen bewegen de dieren mogelijk langzamer, waardoor het laadproces ook langzamer zal verlopen.

Meer informatie over risicofactoren voor ziekte zijn te vinden in de handleidingen voor vleesvarkens en zeugen

Risicofactoren

- Onbekende vloer/route
- Steile laadklep
- Gladde vloer

Opmerkingen

Aan het einde van de beoordeling krijg je de mogelijkheid om opmerkingen toe te voegen. Noteer hier alle informatie die mogelijk relevant is voor de interpretatie van de beoordeling. Dit kunnen zaken zijn zoals een hittegolf of recente ziekte uitbraak.

Resultaten en feedback

Om de resultaten van je beoordeling te kunnen zien en de geautomatiseerde feedback te ontvangen, upload je je antwoorden door op het wolk-icoontje te klikken. De antwoorden alleen geüpload worden in een locatie met toegang tot het internet. Bevestig voordat je je antwoorden uploadt alsjeblieft eerst dat je antwoorden kloppen en nauwkeurig zijn. Als je "nee" selecteert, ontvang je nog steeds je persoonlijke resultaten, maar zullen ze niet worden meegenomen voor benchmarking.

Na het uploaden van je antwoorden ontvang je een PDF rapport met je resultaten via e-mail. Dit rapport bevat berekende percentages voor veel van de antwoorden die je hebt gegeven op de vragen. Iedere vraag is gekoppeld aan een welzijnsprincipe, bijvoorbeeld "goede gezondheid" of "goede huisvesting". De antwoorden en percentages van vragen uit dezelfde categorie worden samen weergegeven om een duidelijker overzicht te geven van het type welzijnsaspecten waarop je goed of juist minder goed scoort. Als je een lage score hebt voor meerdere vragen uit dezelfde categorie, betekent dat dat er verbeteringen mogelijk zijn van bijvoorbeeld managementpraktijken of huisvesting gerelateerd zijn aan die categorie die tot een beter dierenwelzijn zouden leiden.

De email met het rapport bevat een link naar een uitgebreide versie van de resultaten op de PIGLOW website (www.piglow.eu). Daar kun je niet alleen al je rapporten terugvinden, maar ook risicofactoren en uitleg daarvan voor alle welzijnsindicatoren (door in te loggen met je e-mailadres en wachtwoord van de PIGLOW app).

Als je hebt bevestigd dat je een kloppende en nauwkeurige beoordeling hebt uitgevoerd, kun je ook zien (onder "rapporten") hoe jouw resultaten zijn in vergelijking met die van andere (anonieme) bedrijven. De vergelijking is zichtbaar in de kolom "benchmarking". Voor iedere vraag waarvoor benchmarking mogelijk is, zal er in die kolom "Pxx" staan, waarbij "xx" een nummer is dat het percentage bedrijven aangeeft dat lager gescoord heeft dan jouw bedrijf. P10 betekent bijvoorbeeld dat 10% van de bedrijven een lagere score heeft en 90% een hogere score. P70 betekent dat 70% een lagere score heeft en 30% een hogere. Hoe hoger het nummer, hoe beter je dus gescoord hebt in vergelijking met anderen. Het is wel belangrijk om je te realiseren dat een lagere score dan andere bedrijven niet hoeft te betekenen dat je bedrijf slecht presteert op dat onderdeel.

Referenties

- Courboulay, V., Meunier-Salaün, M. C., Pol, F., & Stankowiak, M. (2019). BEEP : un outil à disposition des éleveurs pour objectiver le bien-être de leurs animaux. *Journées Recherche Porcine*, 1, 37–42. <https://pork.ahdb.org.uk/health->
- Dinu, A., Baltussen, W., van Wagenberg, C., Spoolder, H., & Ouweltjes, W. (2018). *European Implementation Assessment Regulation (EC) No 1/2005 on the protection of animals during transport and related operations European* (Issue October). <https://doi.org/10.2861/15227>
- Dippel, S., Kasperczyk, N., Leeb, C., Valros, A., de Roest, K., Spoolder, H., Gebaska, M., & Butler, G. (2019). *SusPigSys: Standard operating procedure (SOP) for on-farm assessment Animal welfare Version 1.2019*.
- Grandin, T. (2019a). *Behavioural Principles of Pig Handling*. In: *Livestock Handling and Transport*. (5th edition).
- Grandin, T. (2019b). *Welfare of Transported Animals: Welfare Assessment and Factors Affecting Welfare*. In: *Livestock Handling and Transport*. (5th edition).
- Holinger, M., Früh, B., Prunier, A., Edwards, S., Illman, G., Melisova, M., Leeb, C., & Rudolph, G. (2015). *ProPig: Improving health and welfare of pigs*.
- ILVO and BoerenBond. (2019). *Dierenwelzijn scan, animal welfare self-assessment tool*. www.dierenwelzijnscaan.be
- Schrader, L., Czyncholl, I., Krieter, J., Leeb, C., Zapf, R., & Ziron, M. (2016a). *KTBL Tierschutzindikatoren : Leitfaden für die Praxis – Sauen*. 12617.
- Schrader, L., Czyncholl, I., Krieter, J., Leeb, C., Zapf, R., & Ziron, M. (2016b). *KTBL Tierschutzindikatoren : Leitfaden für die Praxis – Saugferkel*. 12617.
- Schrader, L., Czyncholl, I., Krieter, J., Leeb, C., Zapf, R., & Ziron, M. (2016c). *KTBL Tierschutzindikatoren : Leitfaden für die Praxis – Schwein Aufzuchtferkel und Mastschweine*. 51(12617), 1–51.
- Watteyn, A. (2019a). *Handleiding Dierenwelzijnsscan - Biggenafdeling*.
- Watteyn, A. (2019b). *Handleiding Dierenwelzijnsscan - Vleesvarkens*.
- Watteyn, A. (2019c). *Handleiding Dierenwelzijnsscan - Zeugen*.
- Welfare Quality®. (2009). Welfare Quality® assessment protocol for pigs (sows and piglets, growing and finishing pigs). *Welfare Quality® Consortium, Lelystad, Netherlands*, 1–123.